รศ.ดร. พิมลพรรณ เรพเพอร์

ทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต : การประเมิน

หลักการประเมินค่าของข้อมูลและบริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต

ประชาชนคนไทยที่สามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสากลต่างตื่นเต้นต่อข้อมูลข่าวสารที่นำเสนออย่างตื่นตาตื่นใจ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ให้ผู้ที่สนใจทราบโดยทั่วไป เพื่อการบันเทิง เพื่อความรู้และสาระ หรือเพื่อการดำเนินการทางธุรกิจ

ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจำนวนมากทอดทิ้งหนังสือ ข่าวสาร เสียงเพลง ภาพ และข้อมูลที่บันทึกบนกระดาษในรูปอื่น ๆ เกือบสิ้นเชิง ทุกครั้งที่บุคคลเหล่านี้ต้องการความบันเทิงหรือต้องการหาข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวต่าง ๆ ก็จะสืบค้นจากบริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้เป็นแหล่งความรู้ข้อมูลแต่เพียงแหล่งเดียวเท่านั้น เพราะเข้าใจและเชื่อว่าทุกอย่างที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ตล้วนเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือทั้งสิ้น

ข้อมูลที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะที่ผู้ใช้เรียกดูได้จากเว็บไซท์หรือเว็บเพจหลายแหล่งมิได้จัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผ่านการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำมาเผยแพร่ ดังนั้นก่อนเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการอ้างอิงหรือนำไปเผยแพร่ต่อไปผู้ใช้จึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อน โดยเฉพาะในกรณีของบรรณารักษ์และห้องสมุด

เหตุใดบรรณารักษ์จึงต้องประเมินทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

คำตอบก็คือ เมื่อบรรณารักษ์สนใจที่จะใช้บริการดังนี้

1. เชื่อมจุดเข้าถึงข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเข้ากับแหล่งสารสนเทศของห้องสมุดและ/หรือเชื่อมกับเว็บไซท์ของห้องสมุดเพื่อให้บริการกับลูกค้าหรือผู้ใช้ต่อไป

2. เมื่อต้องการใช้แหล่งสารสนเทศหรือข้อมูลที่ค้นได้จากบริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเพื่อตอบคำถามของผู้ใช้

3. เมื่อต้องการจัดทำรายการของแหล่งสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตให้ผู้ใช้เฉพาะสาขาวิชาหรือเฉพาะด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแหล่งสารสนเทศทางวิชาการ บันเทิง และศิลปวัฒนธรรม

หลักการประเมินทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันมีผู้สนใจเรียนวิธีเขียน HTML (Hyper Text Mark up Language) กันมาก จึงทำให้มีการสร้างข้อมูลข่าวสารในรูปนี้และนำขึ้นบริการบนอินเทอร์เน็ตอย่างเกลื่อนกลาด ข้อมูลเหล่านี้มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์มากบ้างน้อยบ้าง ข้อมูลบางประเภทแทบหาประโยชน์ในทางดีไม่ได้เลย อาจเป็นข้อมูลไร้สาระ อนาจาร หรือส่อไปในทางทำลายได้ ดังนั้นบรรณารักษ์ผู้ให้บริการหรือผู้ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตควรต้องประเมินค่าของข้อมูลและบริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตก่อนการเลือกไว้เพื่อเป็นแหล่งค้นหาคำตอบของปัญหา

ทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต : การประเมิน

หลักการประเมินทรัพยากรบนอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไปสามารถอิงเกณฑ์การเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ Katz (1997) ผู้เขียนหนังสือที่มีชื่อชุดว่าบริการตอบคำถามและบริการสารสนเทศ ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ติดต่อกันมาเป็นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 แล้ว นอกจากนี้ยังสามารถใช้เกณฑ์ในการเลือกทรัพยากรที่มีเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อีกหลายรายการ (ดูบรรณานุกรม) เพื่อความสะดวกต่อการประเมิน ผู้เขียนใคร่ขอรวบรวมแนวการประเมินแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่มีบริการบนอินเทอร์เน็ต ดังนี้

1. พิจารณาตามเกณฑ์ในการประเมินสิ่งพิมพ์ที่ Katz แนะนำ คือ พิจารณาทรัพยากรบนอินเทอร์เน็ตว่าเปรียบเสมือนหนังสืออ้างอิงเล่มหนึ่งซึ่งควรมีการประเมินคุณค่าของหนังสือดังกล่าว โดยพิจารณาตามหัวข้อดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายในการจัดทำหนังสือ พิจารณาว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อะไรจึงเสนอข้อมูล เพื่อใครและทำไมจึงต้องนำเสนอในรูปดังกล่าว

1.2 หลักฐานในการแต่งและจัดพิมพ์ พิจารณาคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญหรือความมีชื่อเสียงของผู้แต่งและผู้พิมพ์

1.3 ขอบเขต พิจารณาข้อมูลว่าผู้แต่งได้กล่าวถึงหัวข้อใดและให้เรื่องราวครอบคลุมกว้างขวางหรือเป็นเรื่องราวเจาะจงด้านใดภายในขอบเขตที่เหมาะสมกับระดับผู้อ่าน

1.4 การนำเสนอเนื้อหา พิจารณาว่าผู้จัดทำใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม มีความชัดเจนในการนำเสนอข้อมูลเพียงใด หากมีการใช้ศัพท์ทางวิชาการมีคำอธิบายชัดเจนหรือไม่ ผู้จัดทำให้แหล่งข้อมูลทันสมัยและเหมาะสมในการอ้างอิงที่มาของข้อมูลเพียงใด ผู้จัดทำแจ้งหรือไม่ว่าบทความหรือรายละเอียดที่ให้ได้ผ่านการอ่าน การวิจารณ์จากนักวิชาการในสาขา

1.5 ความทันสมัย ตรวจสอบวันเดือนปีที่ผู้จัดทำนำเสนอข้อมูลและดูความถี่ของการปรับปรุงด้วย เพื่อเป็นการประกันว่าผู้ใช้ได้ข้อมูลทันสมัย

1.6 การจัดลำดับข้อมูลและสภาพทางกายภาพของแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ดีควรมีการจัดลำดับเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกับหัวข้อที่นำเสนอ หากเป็นสิ่งพิมพ์การจัดเรียงอาจเป็นหัวข้อ เป็นบท หรือเรียงลำดับอักษรของชื่อหรือหัวข้อ เป็นต้น กรณีของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตควรมีจุดโยงให้ผู้ใช้มีความกระจ่างชัดเจนกับข้อมูลข่าวสารที่กำลังศึกษาค้นคว้าอยู่นั้นได้ นอกจากนี้ควรดูสภาพการจัดหน้าเมนูหลัก เมนูย่อย ภาพ หรือเสียงประกอบ รวมทั้งขนาดและประเภทของอักษรที่ใช้นำเสนอข้อมูลควรชัดเจนอ่านง่ายและมีคุณภาพ มีหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยในลำดับที่เป็นเหตุเป็นผลตามหลักการหรือสาขาวิชา

1.7 แหล่งวิจารณ์วรรณกรรม หากผู้ใช้ไม่สามารถตัดสินความน่าเชื่อถือของผู้แต่งหรือผู้นำมาเผยแพร่ได้ ควรตรวจสอบว่ามีแหล่งใดให้คำวิจารณ์ไว้บ้าง ปัจจุบันวารสารนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่เคยวิจารณ์หนังสือสิ่งตีพิมพ์เริ่มให้ความสำคัญและให้ข้อวิพากย์วิจารณ์แหล่งความรู้ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้สามารถค้นหาความเห็นและคำแนะนำได้บ้างแล้ว

1.8 ราคา ควรพิจารณาเรื่องราคาให้ครอบคลุมถึงการดูแลรักษาด้วยว่ามีความคุ้มทุนหรือไม่ หากเปรียบเทียบกับจำนวนที่จะมีการใช้ทรัพยากรที่จัดหามา

2. พิจารณาตามเกณฑ์ของแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการนำเสนอข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างไปจากการนำเสนอในรูปของสิ่งตีพิมพ์ที่จับต้องได้ด้วยมือ เช่น หนังสือ เป็นต้น นักวิชาการบางท่านให้ข้อเสนอที่แตกต่าง ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อแนะนำเพิ่มเติมจากที่ Katz ให้ไว้ ผู้เขียนจึงขอรวบรวมไว้ดังนี้

2.1 ใช้เกณฑ์ทั่วไป คล้ายกับการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อนำเข้าในสต็อก (collection) ของห้องสมุด

2.2 เรื่องการพิจารณาหลักฐานในการแต่งและจัดพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เช่น Diane Kovac (1997) แห่งห้องสมุด Kent State University ให้ข้อแนะนำไว้ว่า

- อย่าเพิ่งเชื่อถือข้อมูลทุกอย่างที่อ่านพบ
- พิจารณาว่าใครแต่งหรือจัดทำ
- แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือหรือไม่ แหล่งข้อมูลที่ดีจะให้ข้อมูลดังกล่าวไว้ในความนำ หากผู้จัดทำไม่ได้ชี้แจงไว้ในความนำหรือข้อสังเกต ควรหาจากแหล่งวิจารณ์วรรณกรรมในรูปของสิ่งพิมพ์หรือข้อแนะนำที่สามารถตรวจสอบดูได้จากเว็บไซท์

2.3 ความง่ายต่อการติดต่อเข้าใช้ ประเด็นนี้เป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นบทความหรือข้อมูลด้านอื่นควรมี URL หรือแอดเดรสบอกตำแหน่งจัดเก็บข้อมูลที่แน่นอน นอกจากนี้ควรให้โอกาสผู้มี Browser (โปรแกรมเข้าใช้บริการบน World Wide Web) หลายชนิดเข้าถึงได้ง่าย หากเป็นข้อมูลที่มีมาก่อนเทคโนโลยีสื่อสารแบบ (multimedia) ก็ควรให้ผู้ที่มี Browser แบบ Lynx text ต่อเข้าใช้ได้ด้วย

2.4 ราคาการเข้าใช้บริการ เรื่องราคาของบริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตคงไม่เป็นปัญหามาก เนื่องจากข้อมูลส่วนมากเป็นข้อมูลสาธารณะ ยกเว้นแหล่งสารสนเทศเชิงพาณิชย์ที่คิดค่าบริการในการใช้แต่ละครั้ง ส่วนมากผู้จัดทำจะให้โอกาสการลองใช้ในระยะหนึ่งแก่ลูกค้าใหม่เสมอ เช่น Dialog, First Search และ Wilson's databases เป็นต้น ดังนั้นจึงควรลองใช้ดูจนแน่ใจว่ามีข้อมูลที่ครอบคลุมในสาขาวิชาที่ต้องการและคุ้มค่าแก่ค่าบริการที่ตั้งไว้ อนึ่ง หากจะนำจุดเชื่อมโยงให้ผู้ใช้แต่ละคน (end user) เข้าใช้ ควรศึกษาว่าผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ล่วงล้ำในลิขสิทธิ์งานของผู้ใด

2.5 แหล่งวิจารณ์วรรณกรรม วารสารในสาขาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เช่น Library journal มีคอลัมน์ Webwatch ที่บรรณารักษ์ไม่ควรพลาด ในกรณีที่ไม่แน่ใจว่าควรเลือกแหล่งสารสนเทศจากเว็บไซท์ใด เช่น ผนวกไว้ในรายการแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ห้องสมุดจัดทำให้กับผู้ใช้ของตน นอกจากนี้ยังมีหนังสือที่ตีพิมพ์ออกมาอย่างสม่ำเสมอที่รวบรวมเว็บไซท์ ซึ่งจัดไว้ตามหัวข้อที่น่าสนใจและให้คำบรรยายอย่างสังเขปประกอบ

นอกจากนี้ยังมีเว็บไซท์บางแห่งได้คัดเลือก วิจารณ์ หรือให้คำนิยมแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ท่านสามารถเลือกอ่านหาข้อแนะนำได้ แต่ขอให้พึงสังเกตไว้ด้วยว่าคำแนะนำนั้นกล่าวถึงเรื่องเนื้อหาที่ครอบคลุมไม่ใช่เป็นการวิจารณ์ที่ขึ้นกับความรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจต่อเว็บไซท์ของผู้ review ในแง่ของการมีสีสัน ความคิดสร้างสรรค์ หรือเป็นข้อมูลยอดฮิตติดอันดับความสนใจของผู้ใช้ (hot, hip or cool. The McKinley Group (1997, March) as cited by Smith 1997, 4)

3. พิจารณาตามเกณฑ์ของ Smith (1997, 4) Smith วิเคราะห์และรวบรวมข้อแนะนำการเลือกและประเมินเว็บไซท์ โดยจัดลำดับหัวข้อเพื่อพิจารณาไว้ภายใต้ชื่อว่า A Toolbox of Criteria มีรายละเอียดที่บรรณารักษ์และผู้อ่านโดยทั่วไปสามารถนำมาพิจารณาได้อีกแนวหนึ่ง เกณฑ์ในการคัดเลือกที่ Smith แนะนำไว้มีส่วนคล้ายคลึงกับเกณฑ์พิจารณาที่ได้เสนอไว้เพื่อประเมินบริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ดังจะเห็นได้จากรายละเอียดต่อไป

3.1 ขอบเขต เป็นการพิจารณาดูการครอบคลุมของเนื้อหาว่าเป็นไปตามคำนำของผู้จัดทำหรือไม่ดังนี้

- ดูความกว้างขวางของเนื้อและ/หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ดูความลึกของเนื้อหาว่าเหมาะสมกับระดับผู้ใช้หรือไม่
- ดูเรื่องเวลาว่าเนื้อหาครอบคลุมระหว่างช่วงเวลาใดบ้าง
- ดูเรื่องรูปแบบทางกายภาพ (format) การออกแบบหน้า Homepages เมนูในการช่วยสืบค้นและจุดเชื่อมต่อแหล่งข้อมูลภายในองค์กรหรือภายนอกองค์กร

3.2 เนื้อหา เป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น เว็บไซท์ดังกล่าวให้เนื้อหาโดยตรงหรือเป็นเพียงรายการของจุดเชื่อม (links) ที่เรียบเรียงไว้ให้ดูว่ามีอะไรที่น่าสนใจเท่านั้น

3.3 ความถูกต้องเชื่อถือได้ เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล อาจเช็กจากแหล่งวิจารณ์วรรณกรรมหรือข้อมูลในเนื้อหาว่าเต็มไปด้วยอคติทางความคิดด้านการเมืองหรืออุดมการณ์หรือเป็นการประชาสัมพันธ์โฆษณาชวนเชื่อ เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือไม่

3.4 ความทันสมัย เป็นการพิจารณาว่าผู้จัดทำมีการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอหรือไม่ เว็บไซท์บางแห่งอาจจะระบุข้อมูลเรื่องการปรับปรุงไว้ชัดเจน ในขณะที่เว็บไซท์หลายแห่งไม่มีการปรับปรุงเลย วันเดือนปีที่ระบุเมื่อมีการนำข้อมูลมาเผยแพร่มิได้เป็นเครื่องประกันความทันสมัยแต่อย่างใด

3.5 ความมีเอกลักษณ์ เป็นการพิจารณาว่าสารสนเทศบนเว็บไซท์หนึ่ง ๆ ให้ข้อมูลที่หาไม่ได้จากสื่อรูปอื่นเป็นเพียงการเปลี่ยนสื่อ เช่น โดยการนำข้อมูลจากซีดีรอมหรือหนังสือและบทความวารสารที่มีในรูปกระดาษมาเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต

3.6 ความเชื่อมโยงกับแหล่งสารสนเทศอื่น เป็นการพิจารณาว่ารายการในจุดเชื่อมที่ทำไว้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยและระบุบอกอย่างชัดเจนเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในการใช้ข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

3.7 คุณภาพการนำเสนอ เป็นการพิจารณาองค์ประกอบด้านเนื้อหาที่มีคุณภาพว่ามีการใช้ภาษาในการนำเสนอได้ชัดเจนและเป็นไปอย่างมีเหตุผล ไม่ใช่เป็นแต่เพียงการนำเสนอเนื้อหาในรูปสื่อหลายแบบเท่านั้น

3.8 การออกแบบกราฟิกและสื่อหลายแบบ เป็นการพิจารณาความน่าสนใจของเว็บเพจ ทั้งนี้รวมถึงการนำเสนอภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว เหมาะสมกับเนื้อหาและไม่เป็นการดึงเอาความสนใจของผู้ใช้จากเนื้อหาไปทั้งหมด

3.9 วัตถุประสงค์และระดับผู้ใช้ เป็นการพิจารณาวัตถุประสงค์ของการเผยแพร่เนื้อหาและการนำเสนอว่ามีความเหมาะสมกับระดับผู้ใช้ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญประชาชนทั่วไปหรือนักเรียน นักศึกษา

3.10 บทวิจารณ์ บรรณารักษ์และผู้ใช้บริการควรสร้างความคุ้นเคยกับแหล่งวิจารณ์บริการทรัพยากรบนอินเทอร์เน็ตเช่นเดียวกับที่คุ้นเคยกับแหล่งวิจารณ์ข้อมูลที่นำเสนอบนกระดาษ

3.11 ความง่ายต่อการใช้ เป็นการพิจารณาเรื่องการตัดสินใจว่าควรทำจุดเชื่อมหรือนำข้อมูลบนเว็บเพจมาลงไว้ในเว็บไซท์ของห้องสมุดเพื่อให้ผู้ใช้ของตนเรียกใช้ได้โดยตรง ควรพิจารณาในเรื่องของ

- อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมที่ใช้ในรูปของข่ายงานหรือต้องการให้ผู้ใช้มีคำผ่าน (password) และอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถใช้ Browser หลายชนิดได้
- การสืบค้น เครื่องมือค้นที่ทำหน้าที่คล้ายดัชนี (search engine) สามารถสืบค้นข้อมูลจากทรัพยากรบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวาง
- การเข้าใช้ (user friendly) ทำได้ง่ายและสะดวกโดยไม่ต้องใช้คำสั่งอย่างยุ่งยาก มี interface (โปรแกรมเชื่อมต่อ) ที่ได้รับการออกแบบให้ความสะดวกต่อการเข้าใช้

3.12 การรวบรวมข้อมูล ทรัพยากรที่ดีย่อมจัดรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลไว้อย่างมีระบบและระเบียบ เช่น ข้อมูลลำดับเหตุการณ์ควรมีการเรียบเรียงตามระยะเวลา หากเป็นข้อมูลของภูมิศาสตร์ควรมีการเรียบเรียงไว้ตามสภาพภูมิศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้สามารถท่องดู (browse) ข้อมูลได้อย่างสะดวกและเหมาะสม

3.13 การมีปฏิสัมพันธ์กับตัวเชื่อม ผู้นำเสนอได้ใช้ประโยชน์จากตัวอินเทอร์เฟสที่ใช้ผู้ใช้มีปฏิสัมพันธ์และสามารถโต้ตอบกับระบบเข้ามาเชื่อมโยงสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตกับผู้ใช้ให้สามารถสื่อสารสองทาง (interactivity) หรือไม่ หากมีควรให้ง่ายต่อการใช้และไม่เสียเวลารอคอย

3.14 การต่อเชื่อม (connectivity) ลักษณะของการต่อเชื่อมสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตไม่ควรต้องรอคอยนานจึงจะได้ข้อมูลภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง หรือเสียง และไม่มีลักษณะของการมีข้อมูลท่วมท้น (overloaded) หรือมีการใช้ mirror site ของข้อมูลจากต่างประเทศในระดับท้องถิ่น

3.15 ราคา ในเรื่องของราคาและค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้ข้อมูลบนเว็บเพจหรือค่าใช้จ่ายในด้านลิขสิทธิ์ของการใช้ฐานข้อมูลห้องสมุดควรพิจารณาต่อรองราคาหรือทำ site license เพื่อให้ผู้ใช้แต่ละคนเสียค่าใช้จ่ายต่ำเมื่อมีการใช้ฐานข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์

นอกจากหัวข้อและคำอธิบายเกณฑ์ประเมินเว็บไซท์ดังกล่าวไว้แล้ว Smith (1997, 10-12) ยังได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเว็บไซท์ 10 แห่ง ว่าได้ใช้เลขระบุเกณฑ์ประเมินข้อใดไว้บ้าง ซึ่งประกอบด้วย

1. Best of 1996 Social Sciences, Humanities & Asian-Pacific Studies WWW Resources
2. The Argus Clearinghouse
3. CyberHound
4. CyberStacks
5. Infofilter
6. The Internet Public Library
7. Magellan Internet Guide
8. Sitegrade
9. Stevie's WWW Ratings
10. Criteria Used to Select Links for Resources' Catalogues : a Collaborative Gathering of Thoughts and Ideas

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เว็บไซท์ 10 แห่ง ใช้พิจารณาว่าแห่งใดให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ประเมินข้อใดบ้าง

Site (See below)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Scope		*								*
Breadth										
Depth							*			
Time										
Format										
Content	*	*			*	*		*	*	*
Completeness			*				*			
Sources		*								
Accuracy				*		*				*
Authority		*	*	*	*					*
Currency		*	*	*	*	*	*		*	*
Uniqueness			*	*		*				*
Links						*				*
Writing			*							
Graphic design	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Purpose										
Audience		*	*	*					*	
Reviews				*						
workability	*	*	*							*
User friendliness		*	*							
Computer needs						*		*		*
Searching			*		*					
Browsability	*	*	*		*		*	*	*	*
Interactivity			*				*			
Connectivity		*						*	*	*
Cost										

ตารางที่ 1
เกณฑ์การประเมินสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

ที่มา : Smith, A. G. 1997. **Testing the surf : criteria for Evaluating Internet Information Resources in the Public-Access Computer System Review, 8** : no. 3. [online]
Available : http://lib-04.lib.uh.edu/Pacsrev/1997/smit8n3.htm

ความส่งท้าย

ผู้ดูแลระบบอินเทอร์เน็ตระดับชาติและระดับท้องถิ่นควรให้ความสำคัญต่อเกณฑ์การประเมินเว็บไซท์ ทั้งนี้เพื่อจะได้คัดเลือกเว็บไซท์ที่มีคุณภาพให้ผู้ใช้ของตน ในการพิจารณาตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้จัดทำเว็บไซท์ที่ให้เกณฑ์การประเมิน 10 แห่ง ให้ความสำคัญในเรื่องของการออกแบบรูปร่างหน้าตาของเว็บเพจเป็นอันดับหนึ่งในเรื่องของเนื้อหา มี 8 แห่ง ที่ให้ความสำคัญเรื่องการท่องดู การจัดรวบรวมเรียบเรียงและความทันสมัยของเนื้อหา 5 แห่ง ให้ความสำคัญเรื่องหลักฐานการจัดทำ ส่วนอีก 4 แห่ง ให้ความสำคัญด้านความมีเอกลักษณ์ ระดับผู้อ่าน การเข้าใช้ได้ง่ายและการต่อเชื่อม

Criteria	Number of Sites
Graphic and multimedia design	10
Browsability and organization	8
Currency	8
Content (in general)	7
Authority	5
Uniqueness	4
Audience	4
Workability (in general)	4
Connectivity	4

ตารางที่ 2
เกณฑ์การประเมินสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของผู้ผลิตสารสนเทศ

ที่มา : Smith, A.G. 1997. **Testing the surf : Criteria for Evaluating Internet Information Resources in the Public-Access Computer System Review,** 8:no.3.[online]
Available : http://lib-04.lib.uh.edu/Pacsrev/1997/smit8n3.htm

บรรณานุกรม

1. Bopp, R.E. and L.C. Smith. 1995. **Reference and Information Services : An Introduction.** 2nd ed. Englewood, Colorado : Libraries Unilimited.

2. Katz, W.A. 1997. **Introduction to Reference Work : Basic Information Sources.** 7th ed. , vol. 1. New York : Mc Graw-Hill.

3. Fecko, M.B. 1997. **Electronic Resources : Access and Issues.** London : Bowker Saur.

4. Smith, A.G. 1997. **Testing the surf : Criteria for Evaluating Internet Information Resources in the Public-Access Computer System Review,** 8:no. 3. [online]
Available : http://lib-04.lib.uh.edu/Pacsrev/1997/smit8n3.htm